

Світле сонце правди - це є наша перспектива...

В продовження попередньої зустрічі, організованої Ініціативною групою «Першого грудня», в Інституті філософії ім. Сковороди 19 липня 2012 р. відбулася дискусія у форматі круглого столу «**Українські чорноземи: глобальна битва за стратегічний ресурс. Національне багатство – земля – на благо кожного**», де я мав честь виступити першим після вступного слова Блаженнішого Любомира Гузара.

Пропоную запис із стенограми:

«Мої основні гасла, і я їх вперше заявив 1995 року ще Кучмі в Івано-Франківську — «У кого земля — у того влада». Коли вони придумали колективну власність на землю, якої нема ніде в світі, і передавали майже всю державу у колективну власність, я тоді казав, що земля вже не приватна і не державна, ... і ви, пане Президент, втратили

владу.

Пізніше у 1996 році ми в Конституції цього лиха позбулися, але далше продовжуються інші — тіньові, напівтіньові нелегальні схеми, і ми на сьогоднішній день маємо дуже великі агрохолдинги...

...Ми чуємо з уст Президента три основні ключові питання: - щоб не обезземелити селян; - щоб завершити земельну реформу і - щоб був розвиток сільських територій. Але це — на устах... А якщо фактично подивитися на законопроекти, які пропонують, у тому числі про ринок землі й інші... — вони нічого спільного з цими гаслами не мають і не дають на них відповідей.

Коли ми говоримо про чорноземи, про село, коли говоримо за інші речі, то переважна більшість агітаторів й до сьогоднішнього часу користується такими, я вважаю, дуже шкідливими для нас гаслами. От, наприклад, продовжують казати: «землю — селянам, а робітникам — заводи» — це є шкідливо, бо ми в Конституції не знайдемо жодного слова - ні селянина, - ні кобили, - ні трактора, - ні робітника — нічого подібного не знайдемо. Там є дві основні засадничі позиції — це є «громадяни України» і друге — «земля та її природні ресурси — основне національне багатство». Навколо «громадян» побудовані всі розділи: і права, і свободи, і Верховна Рада, і Президент, і Уряд, і всі-всі розділи...

А «земля і природні ресурси» часто підносяться нам у вузькому розуміння і навіть провокують, хочуть нашої ініціативній групі також, я вважаю, нав'язати думку, що треба це розуміння звести лише до «родючих ґрунтів».

Так, родючі ґрунти — це дуже важливо, в основі всього лежить шлунок, і всі хочуть їсти — і в Качанівській, і в президентській структурах, а то - ще й по три рази на день..., тому я так, перескакуючи, повернуся до ідеї, в чому ж, я вважаю, криється ключ до розв'язання наявних проблем.

Я пропоную не винаходити якісь нові ідеї... Я водночас не пропоную робити нові всякі фрагментарні речі, а повернутись до Конституції — в Конституції чітко все написано. Бо коли вони говорять слово «земля» — вони розуміють поле чи ґрунт, переважна більшість, а коли вони говорять - «село» — вони розуміють колгосп чи совхоз і навпаки. Або кажуть — «в нашем колхозе (совхозе) - два-три села»... Як це слід розуміти ? В колгоспі можуть бути свині, а не люди!!!

Згідно з Конституцією України «земля та її природні ресурси», - це увесь простір в межах кордону держави, включаючи прибережний шлейф вільної морської економічної зони, - до центра Землі й - в космос..., я кажу — X,Y,Z. Це є така своєрідна Національна комора основного національного багатства - землі та її природних ресурсів... І нас, 45 чи 46 мільйонів громадян, ми є співвласниками свого національного багатства, і так кожна держава має

свій сектор на Земній кулі. І саме з цього все починається і саме в питаннях «землі та її природних ресурсах» криється ключ до успіху.

За оцінками Ради по вивченню продуктивних сил, яка зараз перейменувалася в Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАНУ, вчені підраховали, що в Україні національне багатство оцінюється на суму близько 350—360 трильйонів доларів, якщо взяти надра, ріки, ґрунти, ліси, все...- все... З них доступних таких багатств припадає на кожного з нас по 2 мільйони доларів. Але вони нам поки що недоступні. І тому закономірно виникають запитання: « В кого ключ від цієї комори? Хто є завкоморою?...».

Коли в моїй державі сьогодні побудували устрій таким чином, що не ми (всі громадяни) є співвласниками держави, а ми знаємо, що «основна ціль будь-якої діяльності — є одержання прибутку», і не територіальна громада - є власником своєї території..., бо вони навіть законодавчо з Конституції сьогодні забрали норму «територія ради». За останні 10 років, знищили таке природне розуміння і написали — «в межах населеного пункту — сільрада, а за межами населеного пункту — районна адміністрація», - хоча всі людські земельні паї знаходяться за межами населеного пункту, а вони живуть у селі... — це такий приклад маленький...

Тому фактичне володіння оцією «Національною коморою» і чинна формула «основна ціль будь-якої діяльності —

одержання прибутку» заставляє задуматись і викликає нові питання: — Хто і який має інтерес?..

При цьому доцільно застерегти, що згідно з Конституцією України - приватної власності на землю нема, а значить, ринку землі не може бути. Може бути тільки купівля-продаж ділянки, адже коли ми видаємо держакт на власність — ми тільки межі малюємо, а не землю...

Оскільки у приватній власності перебувають лише земельні ділянки, а не просто земля та її природні ресурси (основне національне багатство), тому запровадження механізмів одержання збалансованих прибутків (доходів), в тому числі на користь суспільства, внаслідок такого земле- та природокористування має бути розмежованим і базуватися на новій рентній основі (авторські пропозиції).

Наприклад ви маєте гектар і я - гектар чорнозему, ваш гектар і мій гектар нехай дає потенційно по 30 центнерів зерна. Я запитую: у цьому зерні є тільки енергія трактора, солярки, гербіцидів..., чи є щось - від сонця, від ґрунту, як я кажу, від Бога... А яка частка в цьому зерні національного багатства? Так само - в лісі, так само - в надрах, так само в усіх інших природних ресурсах. І цю першу ренту ніхто не має права привласнити.

Друга рента — ви маєте гектар, той, що я, але ви маєте його у власності, а я - орендую. Ви одержуєте прибуток, а я плачу орендну плату. І ця друга рента має бути не нижча банківського відсотка. Друга рента ніколи не може бути вища від першої. І лише в частині другої ренти ми можемо говорити про купівлю, продаж, про іпотеку, про заставу,

про оці всі речі...

Важлива дуже третя рента — коли ви маєте той гектар, що я, але у вас кращі фахові здібності, ви кращий агроном, ви раніше встали, вчасно посадили, щось «поперчили»... і у вас врожай по 50 центнерів, а у мене тільки по 30.

Додатково одержані 20 центнерів стовідсотково мають залишитися працюючому товаровиробнику і жодним преференціям, чи податкам не підлягають. Це є винагорода за вашу приватну ініціативу, за додатково вкладену працю...

Наприклад в Швеції, в Америці, де я стажувався, - там все базується на приватних господарях, які можуть, наприклад - об'єднуватися. Вони можуть землі не мати у власності, техніки не мати у власності, але вони мають прибуток за класну власну працю. І це дуже важливо, щоб у нас був господар на землі, особливо, працюючий господар, бо якщо земля не засіяна, то нема ні першої, ні другої ренти, нічого немає...

Але я вводжу четверту ренту, найважливішу, - монопольною рентою її називаю, бо коли ми, нація, маємо дорослих 30 мільйонів громадян, які мають право голосу, і коли ми обираємо Верховну Раду а ви, припустимо, виростили зерно, вигодували свої кури (про це я 17 років тому писав), і ви хочете ніжки курей продати на ринку..., а ваша рідна Верховна Рада прийняла закон про ввезення з-за кордону 200 тисяч тонн дешевого м'яса, в тому числі «ніжок буша», то за таких умов ви свої кури викидаєте у

смітник. Тому кожна держава старається продати на зовнішньому ринку все те, що можна максимум виробити з надлишком, і завезти лише те, що не росте або економічно не вигідно продукувати. Це робиться через різні механізми: через квоти, через мито... Через інші механізми запроваджується комплексна система, і тоді є захист вітчизняного виробника, тоді є паритет цін, тоді буде успіх і все це про що говоримо...

Земля і природні ресурси як національне багатство потребують об'єктивного і прозорого обліку. І коли ми говоримо за національні геоінформаційні системи, за кадастрові системи, за реєстраційні системи, які б мали існувати не залежно від зміни влади, то сьогодні вже різні клани, окремі територіальні ділки - мають багато власної чи місцевої інформації, а єдиної національної відкритої системи немає. Такі національні системи мали бути створені давно. Ми в 1992 році в Івано-Франківську започаткували пілотний проект з Канадою про земельну реєстраційну та кадастрову систему. Вже у 1996 році були готові її впроваджувати по всій державі, але влада тільки минулого року прийняли закон про кадастр. Враження таке, що їм цього не потрібно...

Тому саме нам, українцям, потрібна відкрита інформація про землю та її природні ресурси, нам потрібно знати в економічному, юридичному, інших планах, що ми можемо мати з цього, і коли кожний громадянин буде мати велике бачення свого національного багатства, і знати що він є справжнім співвласником, відчує користь від

громадянства..., — і тоді віддасть свій голос тій силі, яка буде цю програму дійсно реалізувати, - він тоді приведе до влади тих, хто зможе це реалізувати, кожен з них тоді буде мати успіх і буде мати впевненість...

Деякі штрих щодо родючих земель...

Ми всі знаємо, що із 42 мільйонів сільгоспугідь майже 8 мільйонів є в приватних руках громадян та 27 мільйонів гектарів розпайовано на 7 мільйонів кусочків. З них на більшу половину виданих державних актів немає геодезичної прив'язки, і сьогодні є небезпека втратити цю власність. Ми також знаємо, що біля 12 мільйонів гектарів землі вже тіньовими схемами приховали.

А що вони зробили зараз з цим мораторієм, продовжуючи на рік? В законопроекті про ринок землі, який сьогодні Верховна Рада прийняла в першому читанні і підготувала до другого, написано дуже чітко, але про це чомусь не говорять, — у 10-й статті — іноземці, які набули право власності на землю до прийняття цього закону, вже є власниками. Відчужити мають тільки ті, які придбають землю після прийняття закону про ринок землі, який вони пропонують. При цьому цей закон відтягнули ще на рік... Я вважаю це для того, щоб за цей рік ще чорними шляхами добрати у власність чимало наших чорноземів.

Оскільки по указах Президента ми придумали такі псевдореформи, - незавершені, - не бачачи перспективи, і сказали, що даємо селянам землю і видали сертифікати, потім замінили на держакти, не гарантуючи те, що там

написано, то за таких умов, коли держава Україна, єдина у світі подарувала 7-ми мільйонам людей 27 мільйонів гектарів родючих земель, - лише вона (держава) має перше право, у разі відпадання потреби у того чи іншого громадянина, чи коли він захоче продати... Пропоную, щоб перші транзакції з цими розпайованими землями пройшли тільки через відповідну державу установу, не через цей державний земельний банк, який вони зараз хочуть створити, аби прискорити ринок, — а через таку національну комору, через прозору систему, щоб сформувати назад великі поля, неподільні господарські одиниці... Потрібно також, я вважаю, відновити інститут довічного успадкованого володіння, - не обов'язково купувати і продавати. Щоб молоді сім'ї з дітьми, які будуть добре працювати у невеликих господарствах сімейного типу, щоб вони могли успадковувати землю - від батька до сина.

Ми маємо також запровадити механізми [дотацій] лише для тих, хто буде реалізовувати програму [для тих — хто сідає за плуга, за трактора, хто має дітей, хто живе на селі] — вони будуть мати доступ до дешевих довгострокових кредитів і гарантію збуту продукції за вигідними цінами.

Все має починається, ще раз повторюю, з внутрішнього і зовнішнього ринку. При цьому скажу, що оця розмова: «...ми зібрали багато тонн зерна, що продали багато тонн олії, що ми перші в світі по олії...» — це все нічого не має спільного з нашою продовольчою безпекою. Агробізнес на селі, який орієнтований на експорт, з внутрішньою

продовольчою безпекою нічого не має. Вони беруть дорогий газ, виробляють дорогі добрива, вносять на орендовані поля, продають за кордон зерно, - все інше..., щось трошки залишається тим, хто здає в оренду землю, щось трошки залишається тим, хто сідає за кермо комбайна, але це не є політика нашого розвитку і достатку громадян України...

Нам слід розуміти, що аграрний сектор економіки не може розвиватися автономно, як будь-який інший, без комплексної політики держави. Тому тільки конституційні права нам дають ключ і вихід з цієї ситуації — через землю і природні ресурси як основне національне багатство, до яких мають відношення всі громадяни України... Виходячи з цього, ми можемо сміло написати візію, концепцію, - як ми маємо іти далі...»

[Дебатний майданчик Ініціативної групи «Першого грудня»](#)

В кінці обговорення даної проблеми, підсумовуючи сказане іншими учасниками круглого столу, подякував долі, за те, що мене така поважна українська постать слухала...

Висловив думку, що від нашої праці має виходити, насамперед, так само як від наших моральних авторитетів - світле сонце правди, бо тільки - це є наша перспектива!..».

Обговорення візії продовжується...

Написав Oleksander Kovaliv

Вівторок, 31 липня 2012 13:08 - Останнє оновлення Вівторок, 31 липня 2012 13:22
